

Dvanáctá Mezinárodní olympiáda v lingvistice

Peking (Čína), 21.–25. července 2014

Řešení úloh soutěže jednotlivců

Úloha č. 1. Pravidla:

1. přítomný čas: *no-*

2. předmět =

	jedn. č.	mn. č.
1	<i>nV-</i>	<i>lV-</i>
2	<i>kV-</i>	<i>lenV-</i>

, *V* je samohláska z následující slabiky

3.

	‘bít’	‘probodnout’
přítomný čas, podmět = 1. os.	<i>ho-</i>	<i>fu-</i>
v ostatních případech	<i>ha-</i>	<i>fi-</i>

4. budoucí čas, podmět = $\begin{cases} 1. \text{ os. : } & \mathit{lu-} \\ 2. \text{ os. : } & \mathit{la-} \end{cases}$

5. podmět = dv. č.: *-’i*

6.

	oznam. způsob	‘protože ...’
podmět = 1. os. mn. č. <i>nebo</i> 2. os. jedn. č.	<i>-ne</i>	<i>-tagihe</i>
v ostatních případech	<i>-be</i>	<i>-nagihe</i>

Odpovědi:

- (a) *nonifibe* vy mě bodáte
halu’ibe my dva ho zbijeme
lifilatagihe protože ty nás bodneš
nokufune my tě bodáme
nolahanagihe protože vy nás bijete
- (b) *noha’ibe* vy dva ho bijete
kifilune my tě bodneme
nolenohotagihe protože my vás bijeme
filanagihe protože vy ho bodnete

Řešení úloh soutěže jednotlivců

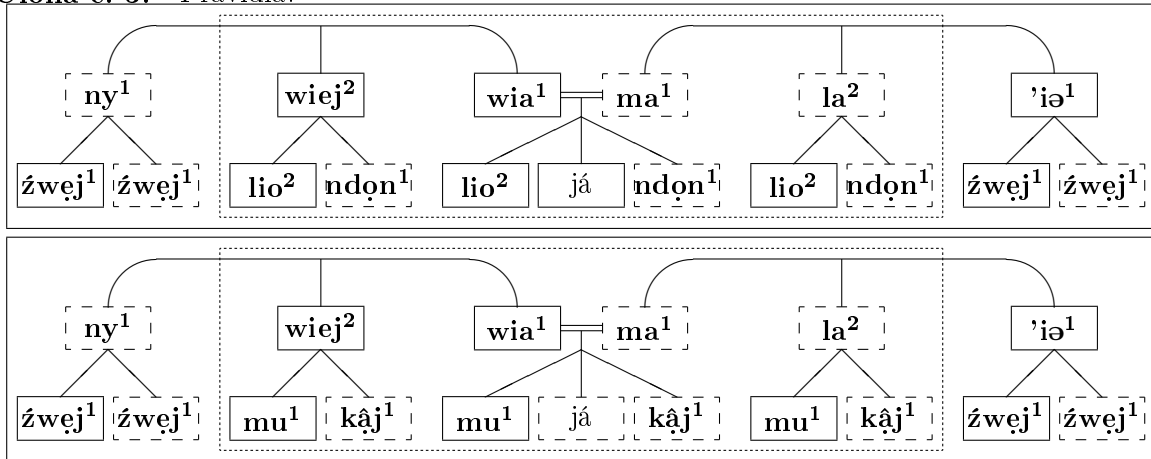
Úloha č. 2. Pravidla:

	jedn. č.	dv. č.	mn. č.
lidi, zvířata, nářadí	-∅		-gɔ
	-n		-dɔ
ovoce	-gɔ	-∅	-gɔ
	-dɔ	-n	-dɔ
všechny ostatní věci	-dɔ	-(n)	

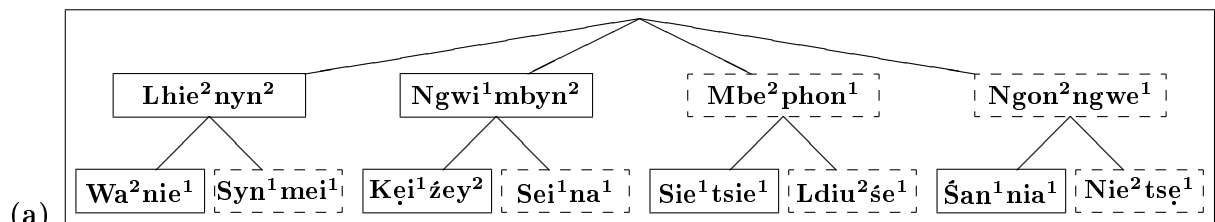
Odpovědi:

jedn. č.	dv. č.	mn. č.	
alɔsɔhjegɔ	alɔsɔhje	alɔsɔhjegɔ	švestka
tsegun	tsegun	tsegudɔ	pes
alɔguk'ogɔ	alɔguk'o	alɔguk'ogɔ	citron
k'ap^ht^hɔ	k'ap ^h t ^h ɔ	k'ap ^h t ^h ogɔ	stařec
k ^h ɔdɔ	k ^h ɔ	k^hɔ	deka
k'ɔdɔ	k'ɔn	k'ɔdɔ	rajče
alɔgɔ	alɔ	alɔgɔ	jablko
p^hɔ	p ^h ɔ	p^hɔgɔ	bizon
san	san	sadɔ	dítě
ɔlsun	ɔlsun	ɔlsudɔ	hřeben
pitso	pitso	pitsogɔ	vidlička
t^hɔp^hpaadɔ	t ^h ɔp ^h paa	t^hɔp^hpaa	židle

Úloha č. 3. Pravidla:

(\triangle = muž, \circ = žena)

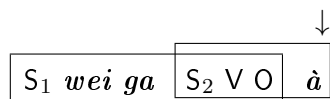
(a)

(b) Nie^2tse^1 Sie^1tsie^1 'yn¹ ndon¹ ngu².

Úloha č. 4. Pravidla:

- Slovosled:

– v otázkách $(S = \text{podmět}; V = \text{sloveso}; O = \text{předmět})$

↑
v odpovědích

– N A D $(N = \text{podstatné jméno}; A = \text{přídavné jméno}; D = \text{ukazovací zájmeno})$

- Volba zájmena (S_2):

$$S_1 = S_2 \Rightarrow S_2 = \mathbf{\grave{o}ki}; S_1 \neq S_2 \Rightarrow S_2 = \mathbf{o}$$

- Snížení samohlásky:

$(W = \text{slovo se sníženými samohláskami}; W = \text{slovo bez snížených samohlásek})$

... \mathbf{o} W ... > ... $\mathbf{\acute{o}}$ W W $\mathbf{\grave{a}no}$... > ... W $\mathbf{\acute{a}no}$...
 ... \mathbf{o} W ... > ... \mathbf{o} W W $\mathbf{\grave{a}no}$... > ... W $\mathbf{\acute{a}no}$...

- Změny tónů:

$(\grave{]} = \text{hranice slova}; A = \text{přídavné jméno}; V \text{ je samohláska}; C \text{ je souhláska})$

– způsobené přídavnými jmény: ... V] A > ... V] A

– způsobené tvary sloves:

- * kladný tvar, minulý čas: ... V] [CV(C)VCV]_{sloveso}
- * kladný tvar, budoucí čas: ... V] [CV(C)VCV]_{sloveso}
- * záporný tvar:¹ ... V] [CV(C)VCV]_{sloveso}

Odpovědi:

- (a) 8. Vystrašil tento muž zloděje?
Dívka řekla, že (on)_{tento muž} zloděje vystrašil.
9. Zabije zmatená dívka tohoto chlapce?
Zmatená dívka řekla, že (ona)_{zmatená dívka} tohoto chlapce zabije.
10. Tento zloděj řekl, že dítě muže nevyhléčilo. *nebo*
Tento zloděj řekl, že dítě muže nevyhléčí.
- (b) 11. *okàa kḡnonò ḡmodhyòmú kofilomù ànò à?*
ḡmò wei ga ḡ kḡnono ḡmodhyòmú kofilomù ànò.
12. *ḡvùrà mú nḡamù ànó nwasese edèi à?*
ḡvùrà mú nḡamù ànò wei ga òkí nwasese edèi.
- (c) Pokud jsou podstatná jména umístěna na samém konci věty, před **à** nebo **ànò**, nepodléhají žádným gramatickým změnám tónu. Tudíž má ‘zloděj’ základní tvar **ozyi** (7.) a ‘dívka’ má základní tvar **amemùrè** (2.).

¹Většinou označuje záporný minulý čas, ale může též odkazovat k zápornému času budoucímu, pokud to vyžaduje kontext.

Úloha č. 5. část těla – wí ‘člověk’ = prostorová předložka:

sèè	(játra)	ve středu/uprostřed
yík	(tvář)	na povrchu
zù	(hlava)	nad

Odpovědi:

(a)	?áá	(položít)	položít
	?áá náng nú kò	(položít + noha + kraj + díra)	umřít
	?áá sèè	(položít + játra)	závidět
	búmá yík	(chlupy + oči)	řasa
	búmá zù yík	(chlupy + nad + oči)	obočí
	dáng gòk	(špatný + had)	jedovatý had
	dí fò	(hezký + pole)	hezké pole
	dí sèè	(hezký + játra)	šťěstí
	kò yík	(díra + oči)	oční jamka
	kò zòk	(díra + nos)	nozdra
	náng wí	(noha + člověk)	noha
	nú fò	(kraj + pole)	kraj pole
	nú lébé	(kraj + jazyk)	špička jazyka
	sèè wí	(játra + člověk)	játra
	yík	(tvář)	na povrchu
	yík wí	(tvář/oči + člověk)	tvář/oči
	zù	(hlava)	nad
-
(b)	búmá zù	(chlupy + hlava)	vlasý
	kò	(díra)	díra
	lébé gòk	(jazyk + had)	jazyk hada
	lébé wí	(jazyk + člověk)	jazyk
-
(c)	sèè	(játra)	ve středu/uprostřed
	zù wí	(hlava + člověk)	hlava
	dáng sèè	(špatný + játra)	nespokojenost
	zòk wí	(nos + člověk)	nos